

Egy jugoszláv zsidó diák agyonlőtte Zúr chibana svájci hitlersiák vezérét

Guestoff Vilmos, a svájci nemzeti szocialista parti titkárat és a hitlerista mozgalom svájci irányítója, tegnap éjjel politikai merénylet áldozata lett. Guestoff Davosban, a világ hírhedt svájci üdülőhelyén tartózkodott, amikor valaki felkereste egy Pápa furter Dávid nevére, 26 éves jugoszláv állampolgárnak zsidó diák és mellette a náci vezér egyetlen szociológus volt, revolvért rántott és öt lövést adott le rá, amelyek valamennyien halálosok voltak.

A rendőrség pár óra leforgása alatt elfogta a merénylőt, aki elmondta, hogy politikai okokból gyilkolta meg, így akarva bosszút állni a németországi zsidó üldözése ellen.

Zürichből jelentik: A náci vezér-nyitkos Frankfurter Dávid kihallgatása során elmondta, hogy egy zsidó rabbi fia, orvosanhallgató volt Németországban. Tetőt ért követte el, hogy bosszút álljon hirsorsosai miatt, akiknek az életét Németországban lehetetlené tették. Kijelentette még, hogy tetét eljuttatni okokból követte el, erre senki nem bujtotta fel és egyetlen pártkapcsolat sem volt tagja.

Zürichből jelentik: A náci vezér-nyitkos Frankfurter Dávid kihallgatása során elmondta, hogy egy zsidó rabbi fia, orvosanhallgató volt Németországban. Tetőt ért követte el, hogy bosszút álljon hirsorsosai miatt, akiknek az életét Németországban lehetetlené tették. Kijelentette még, hogy tetét eljuttatni okokból követte el, erre senki nem bujtotta fel és egyetlen pártkapcsolat sem volt tagja.

Szerkesztői üzenetek

Alapszabály Jónás Simleu. Erdélyben egyetlen hitközség sem ad reprezentációs honoráriumot az elnökek ellenében vannak nagy hitközségek, ahol az elnök — nem a saját maga részére — kap egy bizonyos évi általános összeget, amelyet tetszés szerint használhat fel. Viszont van sok hitközség, ahol szókás az elnöknek dotációt adni — de ezek nem erdélyiek. Így például a cernauti hitközség hosszú évekig fizetett rendszer évi fizetést az elnöknek és tudunk még sok más hitközségről is ahol az szokásos. Az Ön kérdésére azonban csak „nemmel” válaszolhatunk.

„Kecskeszakáll”. A „Séker” január 31-iki számában valóban egy rémtörténelmet mesél el, hogy menekült meg a főkirálynéval egy ebéd alkalmával Duschinszky főrabbi egy nőszomszédjától, egy kecskeszakállú ur Ben Gurion segítségével. Erre levelet kapunk, amelyben megjárog, hogy Ben Gurion mint az executive tagja, sohasem viselt sem kecskeszakállt, sem meskás hajszit, hanem csupasz arca van és hatalmas hátrafért haja. A „Chosen Mispár” szerint — ezt illeték tudni az orth. hivatalosnak — ha valamit füllentenek azt még ki lehet magyarázni és lehet a „lévétem” szót használni. De ha „sziment”, jelet is adott valaki hazugságnak, akkor az egész hamis és az egész „tájne” kellő értékére szállítandó le. Hazugság tehát a kecskeszakáll, amúthogy hazugság az is, amit a „Séker” lakásról ír. Lehet, hogy most már javult a helyzet, de amikor mi írtuk a cikksorozatot, valóban mízerábilis viszonyok között él Duschinszky főrabbi.

Ulm. A zsidó hitközség épületében január 21-én éjjel veszedelmes tűz pusztított. Az épület lakatlan, nagyszabású átalakítások miatt, mert ez lesz a közeljövőben az ulmi zsidóság kaszinója is. A tüzet egy szarítókálya okozta. A tüzoltóság gázmaszakkal felszerelést vonult ki és néhány óra alatt lokalizálta a tüzet.

Antwerpen. Az utóbbi időben több támadás volt zsidók ellen. A „Dinaso” (Dietsch National Solidaristen) hitlerista alakulat tagjai követték el a „Léston Belge” fasszítást. Nemrégiben egy hat esztendőes kis fiút támadtak meg és veriek el az alakulat tagjai. A Ploegstrasseban levő Poale Cion helységek ablakait beverték.

Metlakult Jugoszláviában 's az Uj Cionisták (N. C. O.) szervezete

Jugoszláv politikai előkészületek voltak részt a konferencia bankettjén Belgrád. A közelgőben tartotta a jugoszláv NCO Belgrádban alapító kongresszusát, amelyen 25 helységi mintegy 180 delegálttal képviseltette magát. A kongresszus első napja az üdvözlő beszéddel telt el, amelyen dr. Dohány Julián a jugoszláv cionista revizionisták eddigi elnöke, hatalmas beszámolót tartott a szervezet működéséről. A kongresszust dr. Kajtalski (Belgrád) nyitotta meg héber nyelven. A kongresszus ezután hódoló táviratot küldött II. Péter királynak, az anvakirálynőnek és Pál régenshercegnek, ugyancsak üdvözlő táviratot ment a kormány miniszterelnökéhez, dr. Milan Stojadinovichhoz. Igen érdekes, hogy a jugoszláv revizionisták hódoló táviratot küldtek Eduard Benes eschszlovák köztársasági elnökhöz is, megválasztása alkalmából és köszönetet mondanak neki a zsidó nép és a cionizmus iránt tanúsított jóindulatáért. Jabotinsky az NCO. elnöke dr. Otto Mandel utján küldte el üdvözlő soralt a konferenciának. Jugoszláviai méretekben rendkívül nagy jelentőséggel bírt, hogy a konferenciával egybekötött ünnepi vacsorán a jugoszláv politikai élet 2 legtekintélyesebb vezérfőira is megjelent, akik hosszú évek óta bizonyoságot tettek már a zsidóság iránti őszinte barátságukról és szimpátiájukról. A vendégek egyike, dr. Stevan Ciric, a jugoszláv parlament elnöke, míg a másik kimagasló vendég Dura Paunkovic, a Sokol egyesület helyettes elnöke (a Sokol elnöke II. Péter király) volt. Az utóbbi igen közeli nexusban áll a királyi családdal.

A konferencián a következők tartottak szervezeti és ideológiai referátumokat: Viktor Stark, László Lajos igazgató, Krausz Vladimir, V. J. Gutmann, dr. Egon Goldner, dr. V. Schmuckler és dr. Otto Mandel. A konferencia a következő országos vezetőséget állította az NCO. szervezetei élére: Elnök: dr. Dohány Gyula (Novisad-Uj vidék.) alelnök: dr. Marko Kajalski (Beograd), dr. Schmuckler (Osijek), dr. Filip Boran (Zagreb) és dr. Eldad de Medonca (Bétioli). Executive tagjai: László Lajos, dr. Schwartz Péter, Krausz Vladimir, dr. Egon Goldner, dr. Leo Fischer, Singer László és Hechak Gutmann, valamennyien novisadi lakosok. Ezenkívül egy 50 tagú országos választmányt is választottak.

A kongresszus Osijek—Fészük székhelyvel egy Nőszervezet létesítését is kimondta F. Heller asszony irányítása mellett és meg alapította a Keren-Tei-Chai alapot Albert Dragoner (Beograd) vezetése alatt.

A jugoszláviai új cionisták alakuló konferenciája rendkívül nagy propaganda eredményeket ért el. Az új cionista szervezet Zagrábban „Malchut Jiszrael” címen jól szerkesztett horvát nyelvű hetilapot is ad ki.

Sorsjegy eladással

szép mellékletre szedhet járhat. Keresünk képviseletet a következő helyeken: Oradea Beius, Salonta, Diosd, Cefa, Ceica, Săcueni, Vascau, Finca, Tileagd, Episcopia, Borod, Zalau, Crasna Tâșnad. Ajánlatokat Agilis: Jölgére Rudolf Mese hirtetőirodába, Oradea, Bul. Reg. Ferd. No. 13 címre.

PÁSZTOR-NYOMDA ORADEA.

Szerencsés számú sorsjegy várja Önt a Kereskedelmi Hitelbank részvénytársaságnál Cluj, Piața Unirii

Zsidó humor

VEREKEDÉS AZ ORVOSI FAKULTÁSON
A szigorlaton mekrdji a professzor az egyetemi orvostanhallgatót:
— Van magának némi gyakorlata a operációk terén?
— Hogyne kérem — hangzik a válasz.
A mulkoni igazoltatásnál tíz kollégán végeztem fejműtétet.
IDŐSZERÜ

A kis Jenőke szomorú arccal érkezik haza az iskolából. Szégyenkezve vallja be, hogy megbukott egy tantárgyból. A papája szigorúan rátámad:
— Micsoda szemtelenség! Már megint nem tanultál!
— De papa kérem. Az antiszemizmus miatt csak a zsidókat buktatták meg.
— Milyen tantárgyból kaptál szekundát?
— Hittanból.

BARON TANÁR ÉS A HITKÖZSÉGI INKASSZÁNS

Baron professzorhoz belépett egy öreg zsidó. A tanár rákiáltott:
— Menjen ki és vetkőzzön le!
— De kérem, tanár ur.
— Először vetkőzzön le, azután beszéljen.

Az öreg zsidó levetkőzött, majd meztelenül tért vissza a rendelőbe.
— Na most mondja meg, hogy mi a baja!
— Kéltől rá a híres helygyógyász.

EGYENJOGUSÍTÁST A NŐKNEK

Bedy Schwimmer Róza az ismert feminista agitátor szónokol:
— Követeljük, hogy a nőket is egyenjogusítsák!
— Egy asszony a hallgatóságból felszól:
— Mit jelent az?
— Azt jelenti, hogy ezután magának is annyi joga lesz, mint a férfienek!

SZÉL HÁMOSSÁG

A nagy ünnepeken a zsidótemplomba csak jeggyel lehet bemenni. Megjelenik a a kapunál egy szegényesen öltözött zsidó és mekrdji az ajtóőrnél, hogy engedje be egy pillanatra.
— Jegy nélkül nem lehet — hangzik a zord válasz.
— De csak egy másodpercre kérem. Bent van Schwarz és vele kell egy rendkívül sürgős üzleti ügyben pár szót váltanom.

Az ajtóőrnél rá néz, azután megfenyegetve az utával így szól:
— Maga szélfhamos! Maga imádkozni akar!
EIN LAND HAST DU.

Jabotinszkyról beszél, hogy amikor először volt Palesztinában és barátival együtt nagyboldon kirándulást tett, miközben egy hegy tetejére értek, ahonnan gyönyörű kilátás nyílt a termékeny völgyre. A virágok illata szállott feléjük, és keleti bűbája a nagyszerű földnek. Összekulcsolta kezét és így fohászkozott az éghez.
— Ah, ribonnoj sel olám, a Land hast Du. — für mit tesagt., und ein Volk hast Du., pedig Jabotinszky szereti népot, csak ismeri, tudja és éri hibáit is.

NEPUNK

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
ORADEA
Strada Lojij Vulcan No. 4.
Telefon: 440.

ZSIDÓ HETILAP
Főszerkesztő: Wasserstrom Sándor - Leiner Zoltán
Felelős szerkesztő:

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Beholdón: Hitközségeknek és vállalatoknak 300, magánosoknak: egész évre 300, félévre 160, negyedévre 85 let. Kulföldön: 120-80, 45, 25 ek. 180, 90, 50 dinár. 25-15 Pengő. 10-6 Dollár.

A DAVOSI REVOLVERGOLYOK

Az eset tőlunt ismert már az újságolvasók előtt. Frankfurter Dávid nevű diák agyonlőtte Gustloyot, a nemzeti szocialisták svájci propaganda főnökét. Amikor a hír szertejutott a táviródrókon és a rádiók bementek a gyilkosság eseményét, egyetlen zsidó házban sem gyújtottak öröm tüzeket. Nem örvendtek azért, mert mi zsidók nem vagyunk hívei a földi egyenlőség szolgálatának. Mi nem utunk és nem akarunk revolvergolyókkal aramantálni. Nekünk ez nem szabad és a mi problémánkat ez nem oldhatja meg. Mi kétezer év óta defenzívában vagyunk minden ádáz támadással szemben és mi jól tudjuk és józanul érezzük, hogy a mi létezésünk súlyos kérdéseinkben kevés szerepet lehet egy revolvergolyó. M. akkor sem hozsannázunk, amikor Schwarzbert, az elke seredett ukrán őrséged agyonlőtte. Peitjurt a párisi utcán, amiért az általa vezetett borzalmas ukránai pogromoknál megölték cseh időr. Mi nem tapsolunk neki, de volt benne valami mélységesen emberi tragikum, mint a francia közvélemény is az ezt reprezentáló esküszék azzal hangzott, hogy leme-verte a gyilkost, aki legmelyebb emberi tájálalmára keveset a bosszúból gyógyolt.

ket gyártó hatalmas és unalekita birodalomnak. A zsidóság gyűlöli a vért, a zsidóság tudja, hogy ezzel nem hogy nem oldja meg a kérdéseket, ellenkezőleg, csak ronthat amugy is keserves helyzetén.

A világ zsidóságát megdöbbentette ez a gyilkosság és haládrozottan élte. A német zsidóság körében páni félelem támadt, mert hiszen a bosszu rájuk esaphat le legelőször. Szeren-se a szerencsétlenségben, hogy a külföld miatt és az olimpiai játékok érdekében a német hitlerizmus most rögtön nem áll bosszu egy gyilkosságot, amelyben egyetlen bűntudás sem akad a merénylőnek. Hiába üvölt a hitlerista sajtó, hogy a „zsidóság” gyilkolt, ez épen olyan goszág és embertelen rágalom, mint a többi általuk kitalált gonoszságok. Itt egy ember öl és

nem „a zsidóság”. A zsidóság nem gyilkol, a zsidóság gyűlöli a vért, a zsidóság tudja, hogy ezzel nem hogy nem oldja meg a kérdéseket, ellenkezőleg, csak ronthat amugy is keserves helyzetén.

Van egy újabb zsidó politikai gyilkosság. Ne legyen többé, mert ez nekünk csak árthat. Szeren-sélen ember Frankfurter Dávid és ha jól is akart, csak elűjűk teitert. A hydra fejet nem lehet levágni, sem Davosban, de még Berlinben sem. Ember kell legyen előbb az ember, akkor nem kel- lenek többé revolvergolyók. Mi a könyv népe vagyunk és nem a gyilkoké. A mi képviselőink azok az angol zsidók, akik tizenöt millió dollár értékben tárgyunk New-Yorkban. Ez a mi utunk és a világszolidaritás, s nem a frankfurterek exaltdója. Nem kérünk több davosi merényletet, mert ez nem vízi előbbre igazságos ügyünket.

Február 23-ára

Összehívták Párisba a zsidó világkongresszusi előkészítő bizottságot

Páris. a Comité des Délégations Juives és a zsidó világkongresszus előkészítő executív február 22-éek esé ére, és február 23-ára összehívták Párisba, ahol dönteni fognak vegler afő őtt, hogy mikor, és

hova hívják össze a zsidó világkongresszus. Megtárgyalják a delegátusok megválasztásának módját és a napirend ügyében is határozni fognak. Sok executive tagot várnak erre a gyűlésre a különböző országokból.

Egész Amerika közvéleménye támogatja a német zsidóság kimenekítési akcióját

Sir Herbert Samuel legnagyobb meglepetéssel nyilatkozott amerikai utjának credményéről cc február 5-én visszaindult Európába

New-York. Sir Herbert Samuel vezetésével az Egyesült Államokba utazott delegáció, amelynek többek között viscount Beasted és Simon Marks voltak tagjai, befejezték tanácskozásait az amerikai zsidó vezető férfakkal és a „Majestic” fedezetén vissza indultak február 5-én Európába.

Elutazása előtt kijelentette Sir Herbert Samuel, hogy szívesen lehet arra, hogy az akció nyomán a németzsidók kivándorlása gyors írámba fog megindulni. Amerika megfette kötelességét, a nemcsak a zsidóság áldozatirésztége meglató. Hanem a nemzdó Amerika is minden erkölcsi és anyagi su yave segítségére lesz a zsidóágnak abban, hogy a tervezett 100 000 zsidót melöbb kimenekítse Németországból. Ez nem jó ékony ság; akció, hanem egy olyan konstruktív megmozdulás, amely új existenciát megalapozását teszi majd lehetővé. A német kormány — a hírek szerint — elő fogja segíteni

ezt az akciót és lehetővé teszi majd, hogy valóban keresztül is vihető legyen ez az akció.

A nagyon kivételének módzatait nem beztűltük meg — mondotta Herbert Samuel — és a „transzferóli” sem eset szó, ennek elindozatát a német zsidókra bizzuk.

Az arabok nem fogják megakadályozni az akciót sikerét. Most háromnegyed millió arab van Palesztinában de az ország még két-három millió bevándorlót tud felvenni. Elközelíthetetlen tehát, hogy egy negyedmillió német zsidó bevándorlása akadályokla ütközzék. Ezért igaztalan volna a főidek szabad vásárlásának megakadályozása a kormány részéről.

A delegáció megérkezte után, megindul az „angol” részről felajánlott 5 millió dollárnak az összegyűjtésére. Hollandia, Belgium és Franciaország is megígérte a részvételét.

Sándor Pál halálára...

Meghalt a magyarság legmarkánsabb és leggerincesebb asszimiláns zsidója

Meg kell hajtannak a kegyelet lobogóját az elhunyt zsidó férfi előtt. Sándor Pál, aki az elmúlt héten hevenőtüves korában örök alomra hunyta le szemét, méltó reprezentánsa volt a magyarországi zsidóság...

Erdélyes adalék: Sándor Pál szélsőséges nacionalizmusához és cionista ellemes beállítottságához. Sándor Pálnak a "Népünk" megindulásától kezdve szakadatlanul járt és annak állandó figyelmes olvasója volt...

Sándor Pál méltó képviselője, legkimagaslóbb típusa volt a pesti zsidóságnak. Abban is, hogy mint kereskedő játszott nagy szerepet a közéletben, abban is, hogy magyar értelemben nem volt meghunyászkodó és főleg abban, hogy legtipikusabb képviselője volt a magyar-zsidó szélsőséges asszimilációnak...

ELETRAJVA

Sándor Pál 1860. április 17-én született Hódmezővásárhelyen. Középsőiskolát Budapesten végezte, majd Drezdába ment, ahol kereskedelmi tanulmányokat folytatott...

dő Sándor Pál a lipótvárosi választókat képviseli. 1901-ben lett a magyar parlamentbe megválasztva, amelynek azóta szakadatlanul tagja volt, pártönkivül programmal, 1905-ben Sopronban összehívta a kereskedők kongresszusát és megalapította az OMKE-t...

Ezután megindul a gyászmenet, a koporsó után halad az özvegy. Fekete volt az uca a nagy tömegből. A temetőben Grossmann Zsigmond rabbi tart búcsubeszédet, majd Kramer Miksa a Szentegety elnöke mond búcsúszót.

— A davosi merénység életjárási adatai, Belgrad. A jogszöveg saftja, amely első nap még alig volt tudomást a davosi merényletről, most már bővebben foglalkozik az ügyvel, már csak azért is, mert a merénylő jogszövevényi származása...

lett is kicsiny pont volt ő a magyar zsidóság-nak még tévedéseiben is markáns egyénisége, aki most kidőlt az örök sorából.

Húszer ember kísérté utolsó útjára Sándor Pált

Sándor Pál holteste péntektől vasárnapig a Kerepesi úti temető halottasházában volt. Vasárnap reggel autóval átvitették a holtestet a dohány-ucai templomba...

Hevesi Simon vezette főrabbi búcsúszavait nagy csónokban halgatta végig, a templom tizezerfőnyi közönsége. Utána Stern Samu hi-közönségi elnöke búcsúzott a zsidóság nagy halottjától...

Ezután megindul a gyászmenet, a koporsó után halad az özvegy. Fekete volt az uca a nagy tömegből. A temetőben Grossmann Zsigmond rabbi tart búcsubeszédet, majd Kramer Miksa a Szentegety elnöke mond búcsúszót.

Eltemették Sándor Pált és tizezrek kísértek el utolsó útjára.

— A davosi merénység életjárási adatai, Belgrad. A jogszöveg saftja, amely első nap még alig volt tudomást a davosi merényletről, most már bővebben foglalkozik az ügyvel, már csak azért is, mert a merénylő jogszövevényi származása...

HETI GLOSSZÁK

Csoda, hogy nem ütök agyon őket

Ne tessék morogolni azon, ha azt írjuk, hogy csoda, jenni csoda, hogy nem ütök agyon őket. Németországban, — Igen, hogy a nyers népi brutális őszön nem különül abban, hogy agyonverje az első zsidót...

A héber író sorsa — az éhenhalás

Rövid, de velős hír és a zsidóságra nézve, egy szomorú szegénységi bizonyítvány. A hír így szól: „Lodzban meghalt 48 éves korában Meir FAHNER az ismert héber író és dramaturg. A „Moment“ című varsói lap megírta a halál okát; amely nem volt egyéb mint nyomor és elhagyatottság.

Devejlük öszintén mi nem ismerjük közelebbről Fahner Meir életének tevékenységét. De el kell hígyjük, hogy mint a „Hamjeje“ és egyéb zsidó lapok munkatársa, érdekeset alkotott. És a „könyvek répe“ meg is hálta ezt az önfeláldozást: hagyta nyugodtan éhenhalni. És ezzel kapcsolatban el kell mondjuk azt, ami már régen szívünket nyomja. Azt, hogy a zsidóság legjobb esztiben élne irasudon, k sorsa felött, de sokan vannak, akik lerelik őket. Apró kis piszli-csár vidéki botosok, akik nevéket is alig tudják leírni, de tejjel a vaszkaszájuk pénzrel, a Mammont imádó, azt szakadatlanul szolgáló, primitív emberek, semmire sem értékkelik, az írónak, vagy újságíróknak: he-roikus munkáját. Míg ők azért megveszik a madzagot és szazért a bocsokot és továbbadják öt, vagy ötven percet nyereségge, addig azokat, akik idegüket, tehetségüket, agyukat adják milligramonként naponta, a közönségért, akinek köszönhető, hogy igazi értékek nem hervadnak el a puldok és ipari szeizámok között örökre, azoknak olyan a

ÖREG EMBER GYOMRA RITKAN JO: ÉTKEZÉS ELŐTT EGY KOCKA CSEPP DIAMANT SÓS BORSOSZ POMPAS ÉTVÁGYGERJESZTŐ

A KÖHÉN

írta: DÁVID FRISCHMANN

Egy „pidján“ — innepen láttam először. Egy ablaknak a két függőnye között állott és kinevezett az uccára. Csak hátról láttam: kicsi, sovány alak volt, gömtyedt, ker-knuta keskeny, ferde váju. Bizony furcsa volt e szegényes és szomorú, szakadt kaffiános figura az előkelő szalon és gádgádon öltözött vendégek között.

Talán az emberek szokatlan gyülekezete tett rá ilyen hatást! Talán elfogyódotnak érezte magát, mint egyetlen éhes, annyijóléko-t közötti? Majd a héber verset kezdte dalogni: „Mit kívánsz inkább? Ideadod a fiad? ...”

„Mit kívánsz inkább? Ideadod a fiad? ...” — a kérdés feltehetőleg a gyereket érintette. A kóhének meggyőztette a fejét. E szavak: Az Örökkévaló, dicsőertesék, — különösen mély hatást tett rá. Nagy szében, hogy alig lehetett megérteni, gá-dolta el most ő a szöveget: Mit kívánsz inkább? Ideadod a fiad, vagy kiváltod, minin kötelelenség a Tóra szerint... A kóhének megfogatta egy párszor az ezüstpénzeket a gyermek fölött és igen gyorsan mormolta a következő szavakat: „Ez e helyett van, ez ezzel váltattik ki...”

szoruk legtöbbször, mint a szépenesetlen Fahneré. Ha zsidó könyv jelenik meg, kunyoránni kell amig megveszi az akinek ez a kindis leveleskártya jelent, mint a napi adag dohányja vagy fekete kávéja. Ha egy újságról van szó, akkor hátrazórton nagy probléma számára annak megrendése. — Vagy járnia, pedig sokszor több élvezetet szerez ezzel magának, mint valami lapos orocit megnézésével. Amerre csak nézünk mindenütt azt látjuk, hogy a zsidóság körében is hódít, a hitéri elv, hogy ez intelligencia és a magasabbrendűség, elvetendő fogalmak, mert nálunk ugyan nem a nyers brutális erő győz, hanem a — pénz, azért végezetményben a zsidó írónak, a zsidó intellektuálisnak fák yavivónéknak keserves az életek.

Hányszor látjuk, hogy primitív emberek, akik a pénz szolgálatába állították egész életüket, mennyire lelkesednek a szellemi munkát és a Könyv répe megtagadja műtjait és természetesen megtagadja jövőjét is azzal, hogy elhagyja a földet, elhagyja tudását, elhagyja azokat, akik a zsidó jobb jövő érdekében, áldozták életüket. Az írás — elhivatottság. És mert a lodzi zsidó író

Ha őszül a haja, használjon Farkas-féle hajregenerátort. Ára 50 lel. Kapható: FARKAS ISTVÁN „APOLLO“ Drogeriájában „CORSO“ illatszertárban. Oradea, a Banca Romaneascăval szemben, — Postai szűkeződés naponta.

úgy érezték, hogy vannak még magasabbrendű hívások is, mint a földi posztógyárak ügynökségének lenni, ki abban a földben él, hogy agyának végső megfeszítésével alkotott értékeket legalább egy kis kenyérral fogják honorálni...

Ahogy a németek sértegetik a külföldi zsidókat is

El Berlinben egy ismert zsidó szobrász, A neve: Rudolf Sandek. A bróda mi kulturális munkára megiltotta azt, hogy Sandek kijelentéseit rendezzen és hogy egyáltalán dolgozzon. Még azt sem akarta megengedni, hogy kőfaragó munkát végezzon, a zsidó temetőben. Nem és nem! Semmiféle művészetrel kapcsolatos munkát. De mert Sandek véletlenül csehszlovákiai állampolgár, a csehszlovák követségre fordult intervencióért.

Es január 28-án megérkezett a válság a csehszlovákiai követségre. Es a válság elutasító volt: a német külügyi hivatal nyilatkozta megírta, hogy nem vehetik tekintetbe az intervenciót, mert csehszlovákiai állampolgársággal bíró zsidók nem részesülhetnek más bánásmódban, mint a német zsidók.

Felmerült a kérdés, vajon mit szándékozik tenni ezek után a csehszlovák kormány? Hadat fog üzentni Németországra, mert a Sandek nevű zsidó szobrászt? De valami elgondolást csak kell nekik, mert ha nem jöven, milyen teuton ősi börtön porosz pökhendiséggel mer díszítgátni egy idegen állam polgárát köztük a berlini külügyi hivatal? Ha ezt evnek elfogadná a nemzetközi világ, akkor holnap kijelenthetné, hogy csak a szöke és késtemű eszelekek ad munkavállalási engedélyt, vagy csak 180

centiméternél magasabbaknak? Jellemző a német gögre és arra a hihetetlen erőszakosságra, amely így akar borsot törni egy szomi szédállam orra alá és így akar kelemenjenkedni egyszerre az országnak és a világ zsidóságának...

A palesztinai arab kommunisták -- a cionista elvtársak ellen

A moszkvai komintern kongresszusán jelezték, hogy sikerült a palesztinai kommunista pártban, a zsidó vezetőséget felszámolni.

A szovjetsajtó nyilvánosságra hozta azt a beszédet, amelyet a Palesztinai kommunista-párt arab megbízottja, Chud'ar, tartott a moszkvai kommunista kongresszuson. „Palesztinában” — mondotta a szónok — az utóbbi időben erősbödött a szabadság mozgalom az angol imperializmus és a „cionista rablók” ellen. A döntő szerepet ebben a kérdésben, az arab tömegek juttatás és azok avangárdját, a palesztinai munkások Dacra azoknak a nagy politikai eseményeknek, amelyek Palesztinában lezajlottak, a korábbi vezetőség sokszor szorított ügylet, amelyeknek zsidó nemzeti karak tere volt és nem kereste a kapcsolatot, a széles zsidó rétegekkel. A kommunista párt, amely eddig főleg cionista volt, félretette eddigi vezetőit. Most már az a helyzet, hogy a kommunista mozgalom „arabizálta” Palesztinában és így ezentul a széles arab rétegekre fog támaszkodni és átveszi a hegemóniát a pártban és dolgozni fog a zsidó elleni burzsuár elleni harcra nagyszabású befogadóképes az arabok.”

A gomb tuatja” Napsugár sikklik el a tócsa felé az udvar közepén: szemben a fal felé felede árayék horija, más k fele valóságban világos. A csorgónál egy tyúk áll, fölébál a felhoz köve: esztrét a porsós posolyába dugja, iszli, hátrahajlítja a fejét, behunyja a szemét és kopogtat. Aztán újra beugrja a eső ré a posolyába és megint iszik.

„Nincs itt egy lévi? Es régtől utána másodszor is felhívják a köhént: „Lévi helyet!” A köhén másodszor is elmondja az ádást más eszében és meg hallkában, mit az előbb. Homokán nagy cseppekben gyöngyözött a veríték.

Sulfamyl puder csak „EGGER” védjeggyel valódi, más gyártmány, mint érteke en u ázat visszautasítandó

tot és sikerülni fog végleg skertba tenni a zsidó-nemzeti tendenciákat. A moszkvai beszéd tanulságul szolgálhat a baloldali felé orientálódó cionista pártoknak, hogy mit várhatnak egy egységes zsidó-arab baloldali fronttól. A zsidó nemzeti mozgalom vezedelmé a baloldali váltófordás, amely egységfrontot akar a baloldali erőkkel és amelyet legbizalmasabban a moszkvai szöveget is igazol. Baloldali nemzetköziség kizár minden zsidó nemzetirányzatot.

— 100.000 forintot küldenek a görögországi származású zsidók hazai utcai horvátokhoz. Jeruzsálem. Megbízható helyről nyert értesülések szerint a Palesztinában élő görögországi zsidók főleg a Szalonikiból bevándoroltak, hetenként körülbelül 2000 forintot küldenek rokonainknak, úgy, hogy évente 100.000 forint (száz millió forint) rug az az összeg amelyet a görög zsidók családjuknak küldenek. Meggyőződés, hogy míg a görögországi zsidók ilyen nagy összeget küldenek Görögországba, addig a görög kormány nem enged meg, hogy a kvadrantjai akarók vagyunkat magukkal vigyék. Ezt a görög devizarendelésekre való hivatkozásal teszik lehetetlenné.

„Rabbi, én vétkeztem! Én csaltam, hazudtam, raboltam! Én meg akarom a vétkeimet gyónni, be akarom ismerni!” — Mi hát az gyermekem? — Nem bírom tovább elviselni. Nagyon nehéz nekem. Eléinte azt hittem, hogy semmi az majd levelekem. De most... most már a halál is beavarkozott. Meghalt egy gyermek. A halálom nevezet lehet jó szándék... Hirtelen elnémet.

„Még én már a rövhoz... A rövhoz megyek...” — Azzal kapta magát, megfordul és elrohan Engem érdekelt, hogy mit akar a rövöl és utána mentem. Olyan gyorsan futott,

váblakait nem lehetett hallani. Kezét az ujszűrti felére tette és elmondta az áldást: „Az Ur ádta meg téred, mint Efráimot és Manassét...” Közben iszonyuan reszketett a keze, aztán kilitette a pohár bort és az aó felé tartotta.

Néhány hét múlva viszonylatom. Véletlenül elmentem amellett a kis ház-hamdrás mellett az udvaron és az ablakon át látam őt a teleshöz és fölöttem állni. Valami vonzott hozzá és beöttem Rendkívül érdekeltem engem ez az ember. Hétfői nap volt. A ház-hamdrásban alig volt tízenegy-ötvenöt ember.

Fuchs Benjámín oradeai főrabbi aktuális nyilatkozata a „Népünk” számára

„Az antiszemitizmus, mint valami rettenetes járvány vonul végig a világon és nem kiméli egyetlen ország zsidóságát sem!”

A vallásellenes extrémizmus Palesztinában a középosztályi iszoriabb bevándorlása miatt. -- Ma már a Palesztinában való kivándorlást nem rólukhoz inéztet „sáj es”, hanem certifikátor döntés el. -- A Központi Irodában nem történik semmi, mert beteg az Iroda vezetősége. -- Miért fizetitek az oradeai hitközség 80.000 lejt többet Saimaron a pászuaizs er? -- Nyilatkozik a főrabbi a pesti A uda-ellenes határozatról. -- „Lesz idő, amikor a „rebe” fognak eszeszobanni a „rabbianna” -- mondotta Kohn rabbi.

Vannak bizonyos időkörök, amikor szükségét látjuk annak, hogy megszólaltassuk Fuchs Benjámín főrabbit, az oradeai zsidóság messzi földön ismert kiváló főpapját, hogy nyilatkozzék a világ zsidóságának aktuális problémáiról, arról, ami messze földön történik és az ami szűkebb páriánkban, Erdélyben és Oradeán hoztatartozik a mindennapi élet folyásához, amelyek meghatározzák a zsidóság létét és jövődjének kialakulását.

Mi a véleménye főrabbi urnak az angol-amerikai zsidóság nagyszabású mozgalmáról, amely odafányul, hogy a német zsidóságot kiteleptessék Palesztinába?

— Kétségtelen, hogy nagyot változott a világ. Amíg a háború után 60.000 zsidó lakott a régi szent földön, addig most másfél millió zsidó találja meg boldogulását. Epen a napokban informáltak — mondja Fuchs főrabbi — hogy az ősi átményi krízis teljesen megszűnt és az építés épen olyan lázas tempóban folyik tovább, mint korábban. Egyik napról a másikra, mintha földből nőnének ki az új épületek, sőt új városrészek is. Hogy egyebet ne említek, az „Teverje” (Tiberiás) környékén a német zsidók hatalmas modern termalfürdőket építenek, Jeruzsálem ut negyedik is épül-

nek és ami a legfontosabb, a kvadránok már legőbb helyen skertet vettek fel és a vallási élet erősödött, a kimondottan cionista iakulatoknál is. Hálálában nagy templom épül és Tel-Aviv is a maga 160.000 főnyi zsidó lakosságával ma már egyik erős orziopa a vallásosságának. Amiel rabbi, aki most foglalja el állását, erősen vallásos értelemű, nagy tudású kiváló férfi, aki csak erósiéni fogja a vallási életet. Alálában az utóbbi évek bevándorlása inkább a középosztálybeli zsidóknak számát növelte, ami ezt is jelentette egyúttal, hogy a vallási, illetőleg a vallásellenes extrémizmusok elcsúszáltak és ma már ezen a téren is határozottan jobb a helyzet, mint volt évekkel ezelőtt.

Kétségelen, hogy Palesztina ma már nem olyan probléma, mint volt egy-két évtizeddel ezelőtt. Akkor még mentek a zsidók „sájot” kérdeni, hogy vajon szabad-e menni és ha igen, hogy és miképen? Ma már erről szó sincs. Ma nem kérdenek egyebet, minthogy van-e certifikát, vagy nincs. Az antiszemitizmus hullám, amely egész Európában virul, csak azt tette problematikus, hogy mennyien és hogyan, de nem azt, hogy menjenek-e a zsidók a régi földre letelepenni vagy sem. Itt nálunk Erdélyben még nem érezhető az a „Palesztina láz”, mint ami érezhető például Szlovéniában. Ott mindenki arról beszél, hogyan lehetne kijutni és főleg az ifjúság minden figyelmét arra koncentrálja, hogy milyen módon-módon juthat ki az ősi földre. Természetesen a vallási életnek még sokat kell fej-

lődni ott és van még számos kérdés, ami vallásos embernek fájó, de bizonyos, hogy a helyzet nem rosszabbodni, hanem kétségteleen javulni fog az idők folyamán és a gazdasági tenendességi egyidejűleg a zsidó erkölcs is reneszanszát fogja élni és az új zsidó generáció vallásos is hagyományokhoz hűen ragaszkodó lesz az Erec-Jiszraélnak.

Mi a véleménye főrabbi urnak az augolok magatartásáról?

Érdekes, hogy még kiváló angol zsidó férfiak Amerika járják, hogy együttesen velük a kiéleptítéshez szükséges milliókat felhozzák, addig az angolok néha direkt zsidóellenes intézkedéseket fogmatosítanak. Így a „Legislative Council” kérdésében, meg abban is, hogy a bevándorlás megnehezítik és főleg azt tartom megemlézendőnek, hogy abszolút rossz szemmel nézik a zsidóság Transjordániai terjeszkedését. Ha már ezt a politikát el is fogadják helyesnek, mert hiszen nekik az arab világ érzékenységevel is kell számolniuk, de legalább hagyják nekünk Palesztinát s építessék tovább is ki a magunk nemzetét otthonát.

Mit szól főrabbi ur ahöz, mennyire terjed világszerte az antiszemitizmus?

Sajnos ennek némi érezhető mindenfelé. Legelőszörben Németországot kell említsük, ahol borzalmas helyzetben vannak a zsidók. de sajnos, nem sokkal jobb a helyzet Lengyel-

hogy alig bírtam utolérni. A szoba tele van emberekkel. Középen áll a röv és előtte az én köhénem. A röv egy magasszerű aggyátn, hosszú, ezüsférfé szakállal. Valami kő ond hatájan szélesség ömlik el nervesen a száján. Az ember előtte áll és rekedt hangon beszél: „Rabbi, én vétkeztem! Én csaltam, hazudtam, raboltam! Én meg akarom a vétkeimet gyónni, be akarom ismerni!” — Mi hát az gyermekem? — Nem bírom tovább elviselni. Nagyon nehéz nekem. Eléinte azt hittem, hogy semmi az majd levelekem. De most... most már a halál is beavarkozott. Meghalt egy gyermek. A halálom nevezet lehet jó szándék... Hirtelen elnémet.

„Még én már a rövhoz... A rövhoz megyek...” — Azzal kapta magát, megfordul és elrohan Engem érdekelt, hogy mit akar a rövöl és utána mentem. Olyan gyorsan futott,

vább az ember. „Öt rubel... Hajlotjam hogy a szomszédokban pidjan-t ünneplenek... Jól tudtam, hogy nagy vétkeket kövöltek el, de jöttek pillanatok, amikor mégsem tudtam... Es a két gyerek beteg és orvososság ra van szükségük és a feleségem is kenyeret vár... Minden érommel küzdöttem ellene, de végül nem küzdöttem tovább... Ellenkezőleg még úgy tűnt fel nekem hogy Istennek tetsző dolgot művelek, a feleségemért és a gyermekeimért... Es este elmentem a szomszédhoz és feljánykoztam... Én azt hittem Istennek tetsző dolgot művelek... Szent egy isten! Egész éjje nem tudtam elaludni, mintha egy kalapács kopogott volna az agyamban.

„Egyik útas a másik után; Hiszen te nem vagy köhén! Egyik útas, a másik után; Hisz te csak egyszerű jiszroól vagy! Es aról fog va nem színt meg a kalapácsolás. Mar több szór akartam hozzád jönni, de nem voltam képes. Es egyik házugság a másikat vonja maga után; most már a rövhoz is, most köhének kellett felennem... De most a halál is beavarkozott már. A halál pedig rettenetes...”

— Sulyos bün... A te vétkeid, hogy

egy zsidó megszerget egy isteni parancsot egy igenlővárat... Hiszen így egyáltalán nem várhatta ki az első szülőt... sulyos bün, sulyos bün...

A röv egyszer csak megáll az ablaknál kinéz az uccára és hallgat. Ugy áll ott egy darabig emlélyedve.

A falóra ingál, egyenletesen leng ide-oda. A szekrény előtt egy légy zümmög. Es a röv az ablaknál így szól maga-magához.

— De írva van: Szerencsétlenségében nem lehet felelősé tenni az ember! Es az énség szerencsétlenség. Es az atyák mondták saiban ez áll: „Az ember vétkezik egy darab kenyerért...” A szobában halom eseny van.

A röv hirtelen az ember felé fordul. — Bőjtölöd kell... bőjtölöd minden hétfőn és csütörtökön.

— Es önkéntes száműzetésbe kell menned. — Az ember fellélekzett csak most adott neki egeket a röv. — A feleség még ma ideküldöd a község majd gondoskodik róla. — Az ember elment. — Sohasem láttam többé

